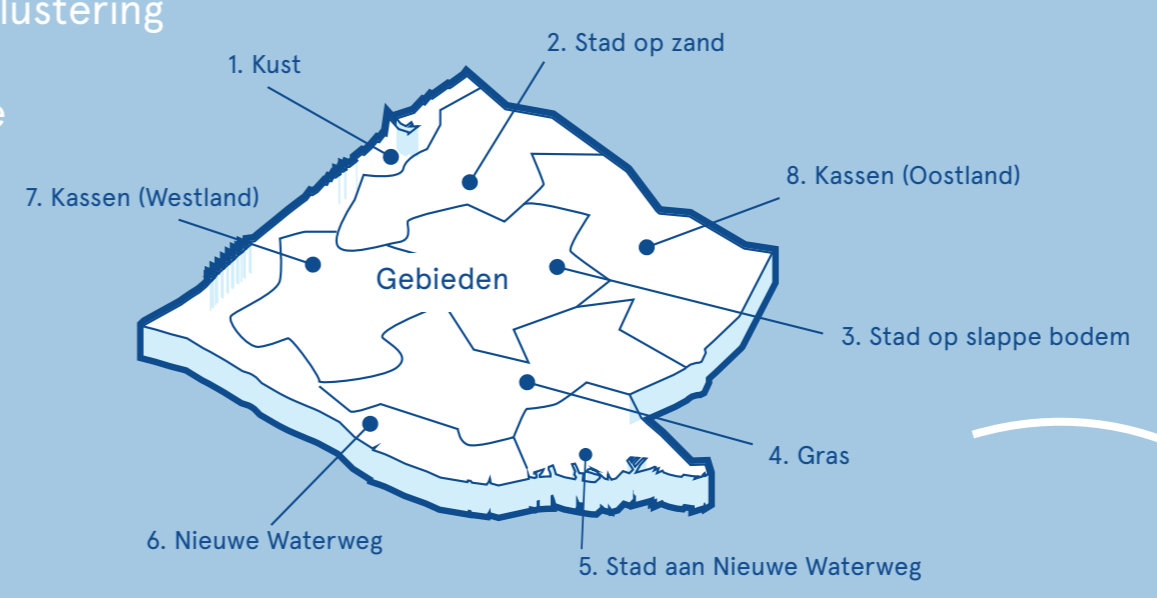

2. Leeswijzer

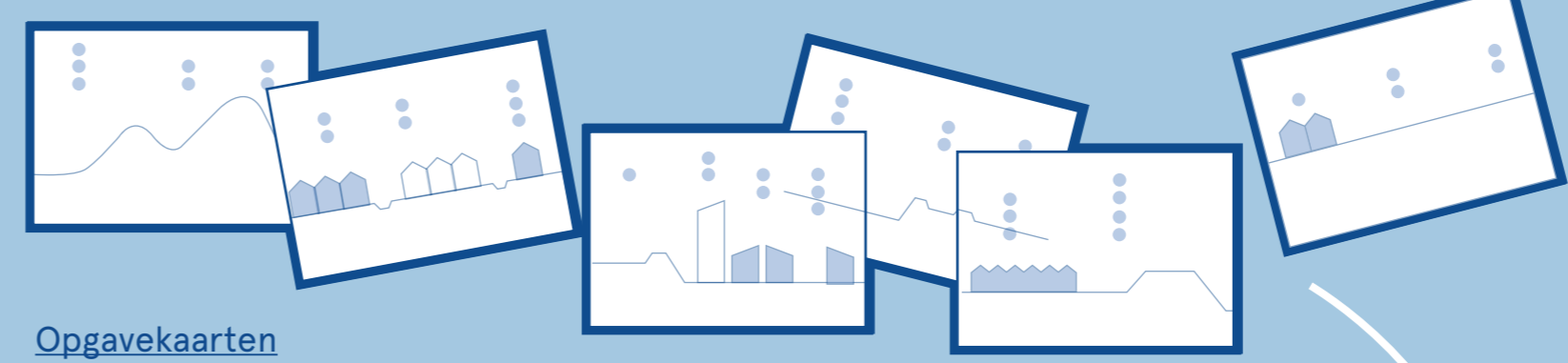
De Leeswijzer geeft inzicht hoe de verschillende producten zich tot elkaar verhouden en hoe de watervisie tot stand is gekomen.

Op basis van de geografie en het landgebruik is een clustering gemaakt in een achttal gebieden. Elk gebied heeft karakteristieke eigenschappen. Van elk gebied zijn de specifieke opgaven benoemd.

Themakaarten

Opgavekaarten

De watergerelateerde opgaven per gebied zijn van de 'platte kaart' omgezet naar een doorsnede. Daardoor komt ook de onderlinge samenhang en de ondergrond in beeld.

De opgavekaarten zijn gebaseerd op informatie, die is afgeleid van de themakaarten. Extra toelichting bij de opgave is te vinden op een themakaart.

Perspectieven

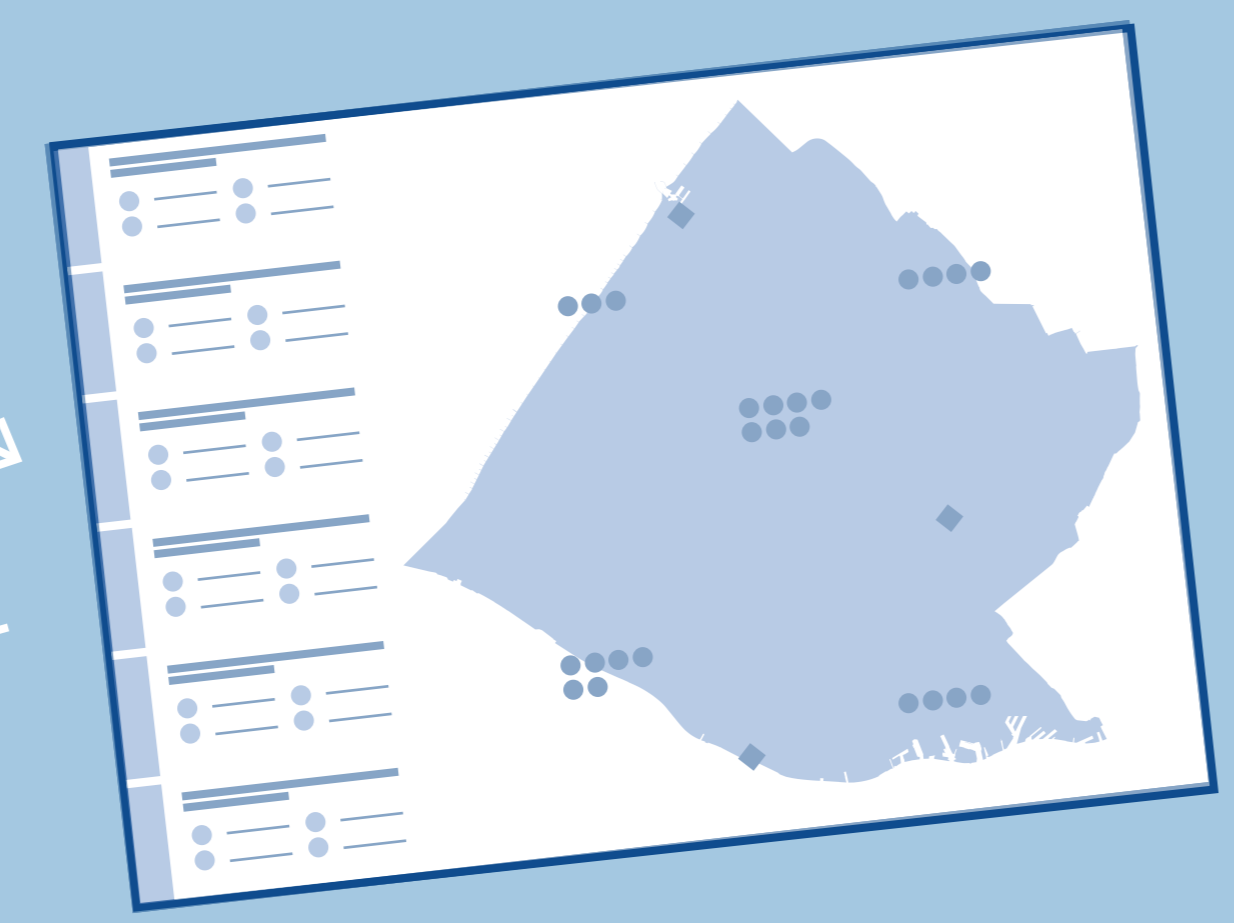
Hoe de toekomst van een gebied eruit kan zien, is per doorsnede getekend in meerdere perspectieven. In elk perspectief is te zien in welke mate het waterbelang een positief of negatief effect daarvan ondervindt.

De visiedoorsnede schetst het perspectief dat positief bijdraagt aan de waterbelangen. Er zijn meer perspectieven in een gebied mogelijk. Die hebben elk een 'eigen' effect op de waterbelangen. Perspectieven brengen dat in beeld.

- 1. Duurzame, robuuste, volhoudbare inrichting
- 2. Integrale samenhangende systemen
- 3. Houdbare aanvaardbare, maatschappelijke kosten

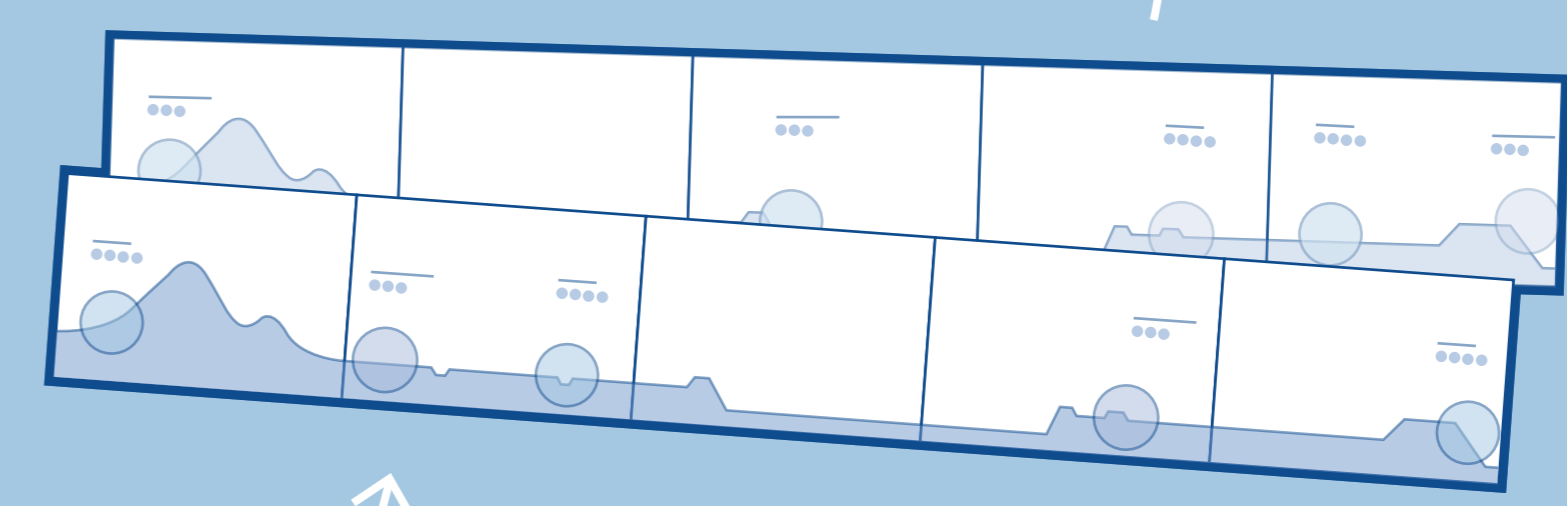
Leidende principes

De visiekaart is een vertaling van de perspectieven waarmee de waterbelangen van Delfland het meest gediend zijn.

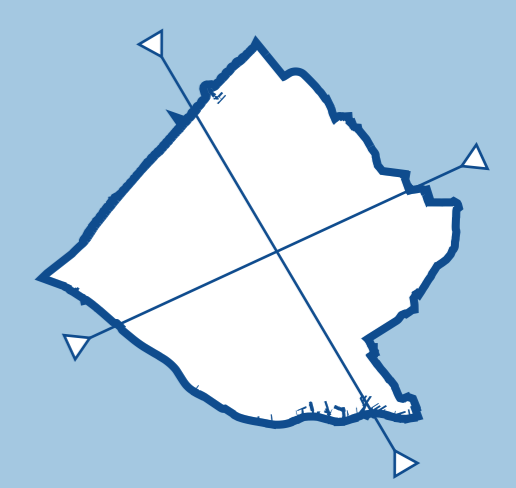
Visiekaart

Het handelingsrepertoire draagt bij aan de leidende principes. De leidende principes beschrijven de waarden waaraan de leefomgeving zou moeten voldoen.

Visiedoorsnede

De visiekaart is een plat vlak. De onderlinge samenhang van de opgaven en het handelingsrepertoire in de gebieden is beter in beeld in de visiedoorsnede.

1. Inhoudsopgave

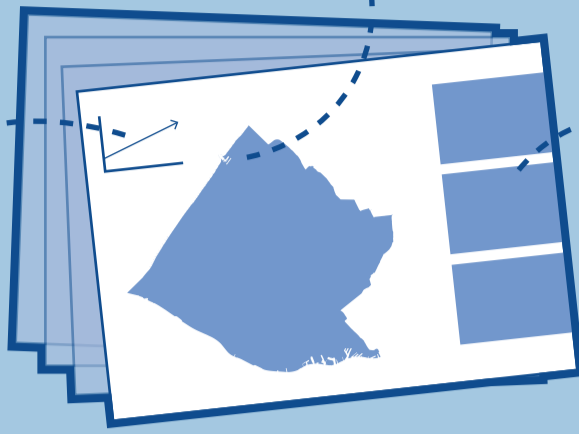
Hieronder is beschreven uit welke samenhangende onderdelen de watervisie van Delfland bestaat.

Hoogheemraadschap van
Delfland

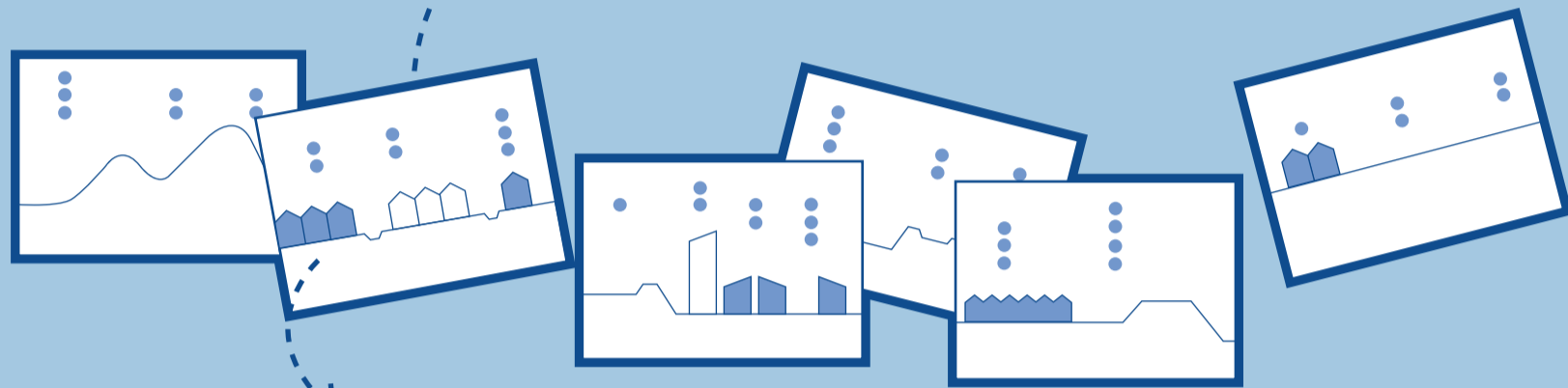
De **overzichtskaart** toont waar de verschillende aspecten van de ontwikkeling zich afspelen.

Welke **trend** speelt er met betrekking tot de ontwikkeling.

Hier staan **verschillende aspecten** van deze ontwikkeling.

Aan de bovenzijde staan de, voor dat karakteristieke onderdeel, **relevante opgaven**.

Aan de onderzijde is onderscheid aangebracht in **karakteristieke onderdelen** van het gebied.

Hier staat het perspectief **beschreven**.

Hier is het perspectief voor het gebied **verbeeld**.

Het cirkeldiagram bevat de **score** van het perspectief op de waterbelangen. Daarbij is onderscheid gemaakt in de zes watergerelateerde thema's

Groen = positief effect
Rood = negatief effect
Geel = neutraal
Wit = niet relevant

Per gebied zijn 2 tot 4 **verschillende** perspectieven opgesteld.

Themakaarten

Elke themakaart bevat inhoudelijke en objectieve informatie over een relevante ruimtelijke of watergerelateerde ontwikkeling. Op elke themakaart is de bron van de informatie vermeld.

De volgende themakaarten zijn opgenomen in de watervisie:

- Droogte
- Bodemdaling
- Zeespiegelstijging
- Toename neerslag
- Hitte
- Waterkwaliteit
- Verstedelijking
- Biodiversiteit
- Landbouw
- Energie

Opgavekaarten

Delfland is opgedeeld in acht typische gebieden. Elk gebied is in doorsnede getekend.

De opgavekaart bevat voor elk gebied de watergerelateerde opgaven. De opgaven zijn het gevolg van de, voor dat gebied, relevante ontwikkelingen.

Voor de volgende gebieden zijn opgavekaarten opgenomen in de watervisie:

1. Kust [hard en zacht]
2. Stad op zand
3. Stad op slappe bodem
4. Gras
5. Stad aan Nieuwe Waterweg
6. Nieuwe Waterweg
7. Kassen (Westland)
8. Kassen (Oostland)

Perspectieven

Elk perspectief laat een **mogelijke** richting zien, waarin het gebied zich in de (verre) toekomst kan ontwikkelen. Met een score is in beeld gebracht in welke mate dat perspectief de waterbelangen dient.

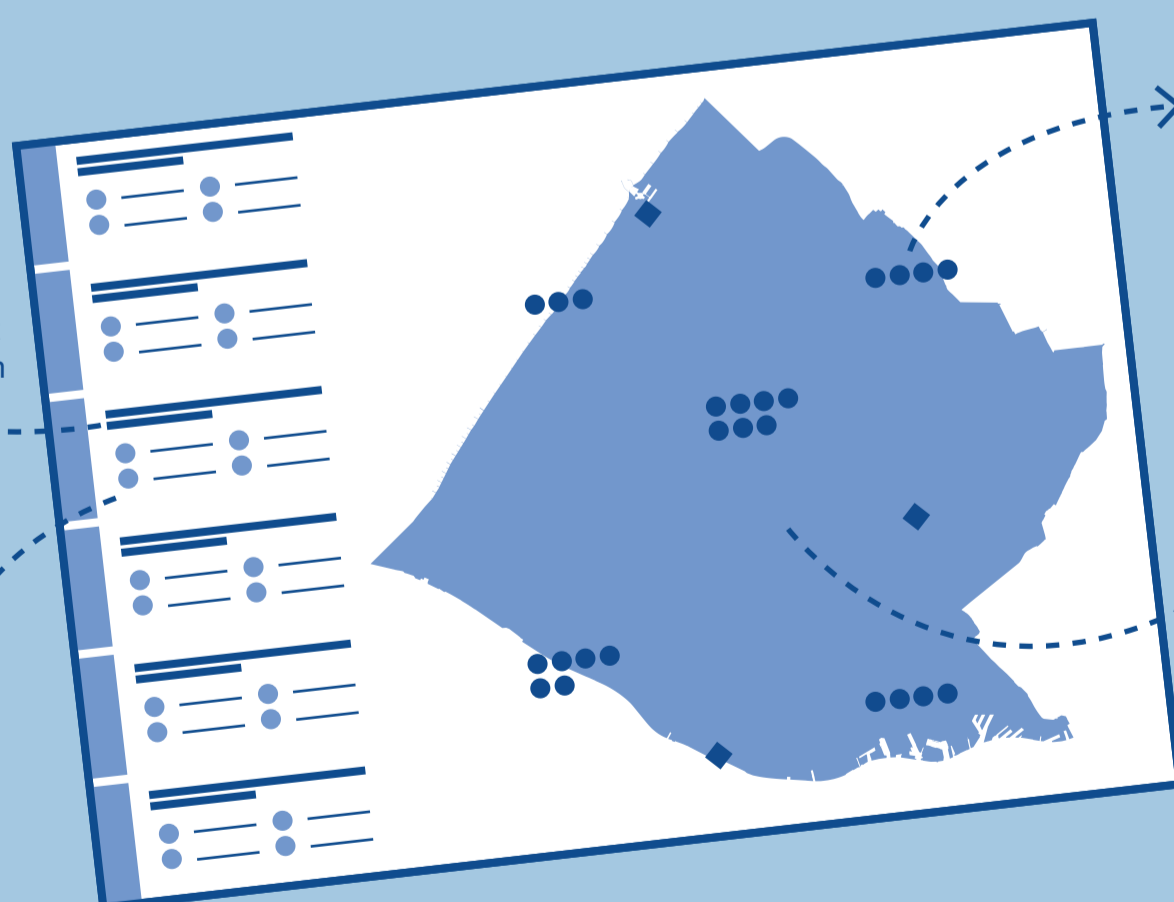
Het aantal perspectieven verschilt per gebied:

1. Kust [2x hard, 2x zacht]
2. Stad op zand [2x]
3. Stad op slappe bodem [2x]
4. Gras [4x]
5. Stad aan Nieuwe Waterweg [2x]
6. Nieuwe Waterweg [3x]
7. Kassen (Westland) [3x]
8. Kassen (Oostland) [3x]

Visiekaart

De visiekaart bevat het overzicht welk handelingsrepertoire in welk gebied bijdraagt aan waterbelangen op (lange) termijn. In de legenda is dat uitgesplitst naar zes watergerelateerde thema's. Per thema is de kernboodschap van Hoogheemraadschap van Delfland opgenomen.

De **kernboodschap** beschrijft per thema waar Hoogheemraadschap van Delfland naar streeft, gericht op een positieve bijdrage aan de waterbelangen.

Geclusterd per gebied is het handelingsrepertoire op de kaart weergegeven.

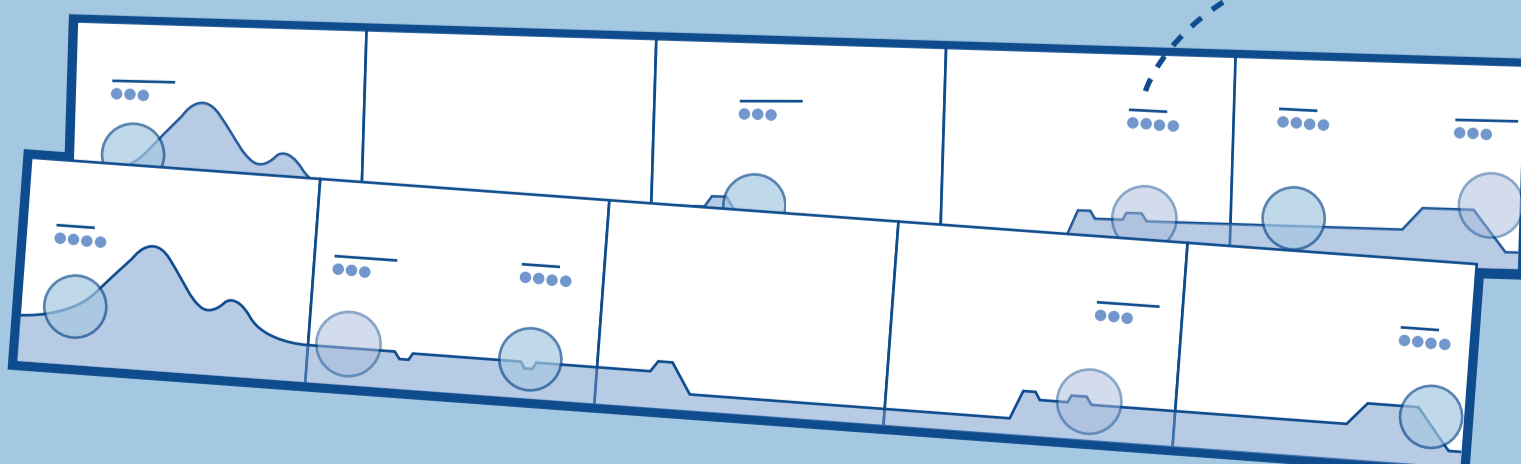
De onderliggende kaart toont enerzijds het landgebruik, de kenmerken van de ondergrond en belangrijke objecten. Anderzijds is de ambitie met het NEZ-netwerk zichtbaar.

Onder de kernboodschap staat het **handelingsrepertoire** benoemd. Dit handelingsrepertoire draagt bij aan de kernboodschap.

Het **handelingsrepertoire** dat in de legenda op de visiekaart is toegelicht, is per gebied gegroepeerd. Tevens is in beeld welk handelingsrepertoire op meerdere gebieden van toepassing is.

Visiedoorsnede

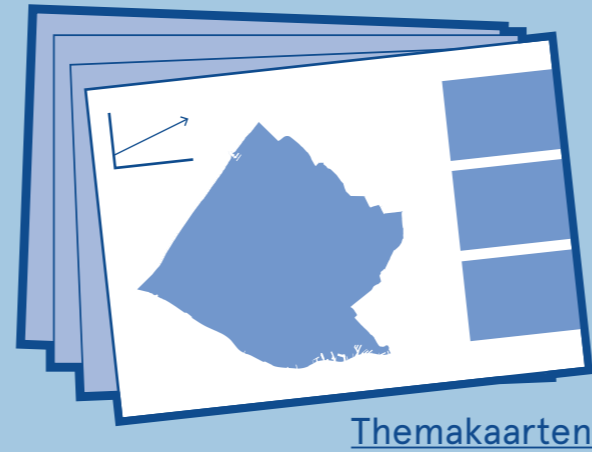
De visiedoorsnede is een samengestelde doorsnede van Delfland, waarin het handelingsrepertoire per gebied is samengevat. Met de samengestelde doorsnede (van alle gebieden) komt de onderlinge samenhang in beeld.

3. Gebruiksaanwijzing

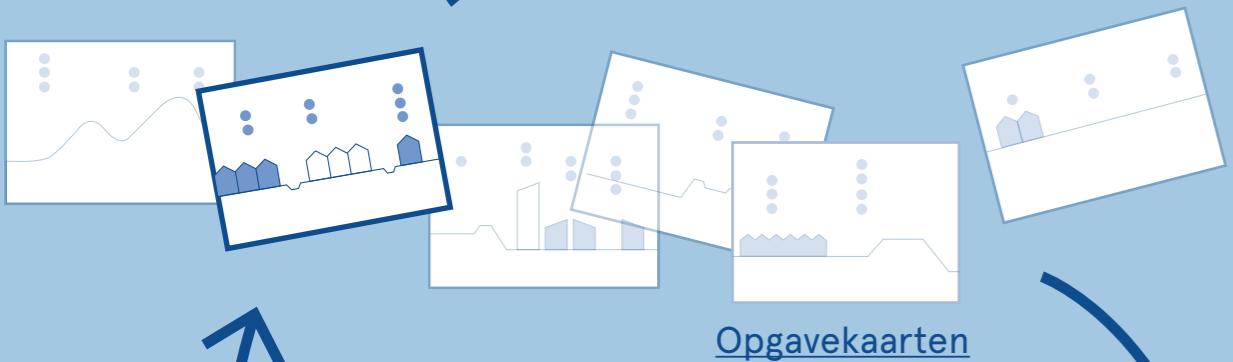
De gebruiksaanwijzing geeft handreikingen hoe wij samen de watervisie kunnen gebruiken en hoe wij met u het gesprek willen voeren

Als er behoefte is aan meer kennis over de onderliggende aspecten van opgaven, dan pakken we de themakaart(en) erbij. Deze kaart geeft meer inzicht en toelichting.

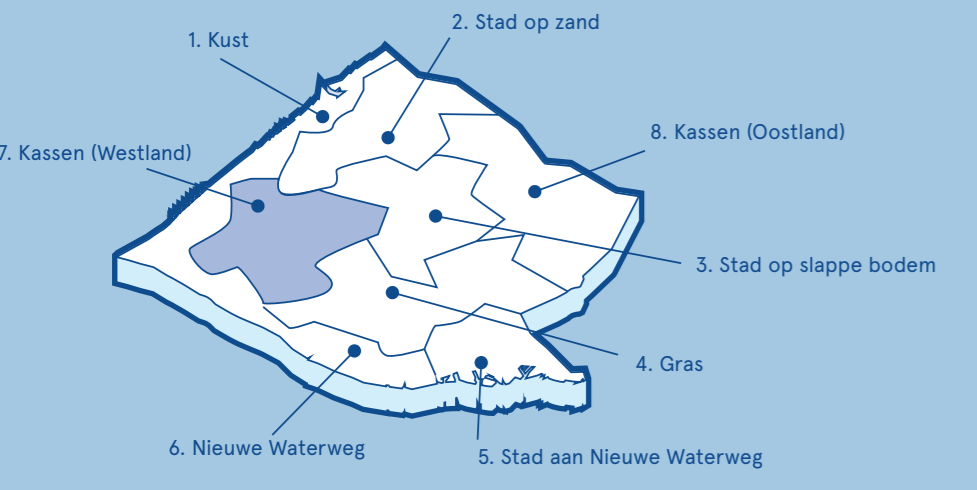

Op de themakaarten is te vinden waar ontwikkelingen precies spelen en hoe deze ontwikkelingen in elkaar zitten. Het waterschap kan meer vertellen over de achtergrond van deze ontwikkelingen.

Om te weten welke watergerelateerde opgaven er spelen, pakken we de karakteristieke gebieden erbij die voorkomen in de betreffende gemeente. De opgavekaarten van die gebieden geven inzicht in 'wat er speelt'.

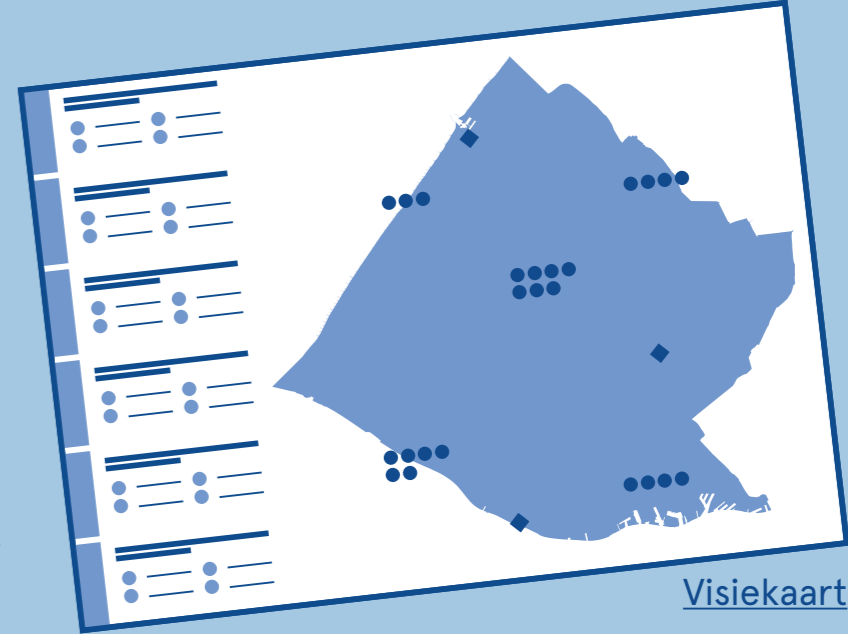
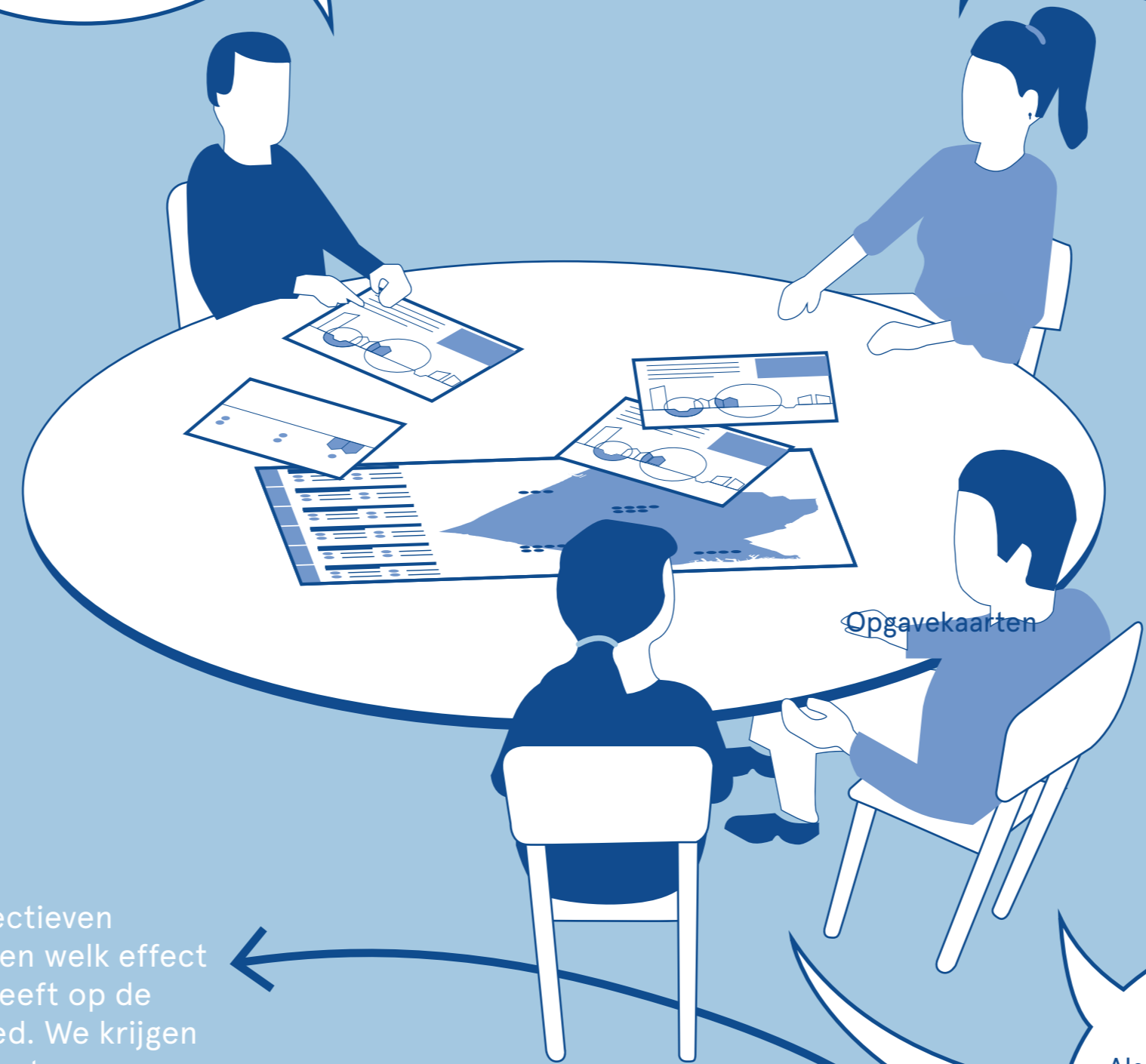
Het gebied van Delfland is opgedeeld in acht gebieden, elk met karakteristieke kenmerken en toekomstige opgaven. In het gesprek kan dit helpen om hetzelfde beeld te krijgen over wat er in een gebied aan de hand is.

Elk gebied heeft eigen karakteristieken en dus ook voor dat gebied toepasselijke perspectieven. In het gesprek verkennen we welke gebieden 'van toepassing zijn' en welke perspectieven meer of minder voor de hand liggen – gelet op de omstandigheden en de politieke realiteit in dat gebied.

!
De watervisie geeft perspectieven op water in de leefomgeving. Laten we verkennen welke beelden wij daarover delen en waar we elkaar kunnen helpen!

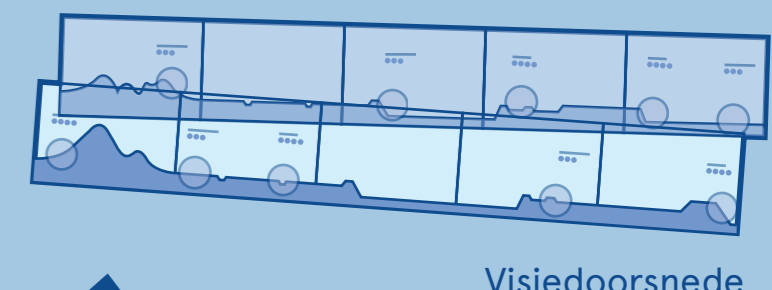
?
Ik ben bezig met het opstellen van een omgevingsvisie voor mijn gemeente. Ik wil graag samen met het waterschap verkennen waar ik rekening mee moet houden.

Op de visiekaart kunnen we doornemen waar het waterschap voor staat (verwoord in de kernboodschap) en welk handelingsrepertoire (bij waterschap, gemeenten en derden) voor handen is om waterbelangen te dienen.

Aan de hand van de perspectieven kunnen we samen bespreken welk effect een bepaald perspectief heeft op de waterbelangen in dat gebied. We krijgen daardoor inzicht in het effect van een bepaald perspectief.

! ?
Als gemeente en Delfland willen we samen verkennen hoe we onze belangen op elkaar af kunnen stemmen.

Op de visiedoorsnede kunnen we zien welk handelingsrepertoire in een bepaald gebied helpt om positief effect te hebben op de waterbelangen. Aan de hand daarvan kunnen we bespreken hoe de gemeente dit ziet.

